I

(Законодателни актове)

РЕГЛАМЕНТИ

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 539/2010 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 16 юни 2010 година

за изменение на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд по отношение на опростяването на някои изисквания и по отношение на някои разпоредби относно финансовото управление

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 177 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет [1],

след консултация с Комитета на регионите,

в съответствие с обикновената законодателна процедура [2],

като има предвид, че:

(1) Настоящата финансова и икономическа криза изправи Съюза пред големи предизвикателства. Въпреки че вече бяха предприети важни мерки за намаляване на отрицателното въздействие на кризата, включително изменения в законодателната рамка, въздействието на финансовата криза върху реалната икономика, пазара на труда и гражданите започва да се проявява в по-широк мащаб едва сега. Натискът върху националните финансови ресурси нараства и следва да бъдат предприети допълнителни мерки, за да се облекчи този натиск чрез максимално и оптимално използване на финансирането от Съюза.

(2) С цел да се улесни управлението на финансирането от Съюза, да се ускори темпът на инвестициите в държавите-членки и регионите и да се увеличи въздействието на финансирането върху икономиката е необходимо допълнително опростяване на правилата, уреждащи политиката на сближаване.

(3) Предвид различията между Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) и Кохезионния фонд и целите по отношение на определението за околна среда е подходящо, с оглед осигуряване на съгласуваност и последователност, да се прилага единен праг за целите на определението за голям проект. Предвид значението на инвестициите в околната среда, включително онези под прага, предвиден в настоящия регламент, държавите-членки следва да осигурят подходящ мониторинг на такива инвестиции и да информират Комисията в годишните си доклади за изпълнението на оперативните програми.

(4) Необходимо е също така да се даде възможност даден голям проект да бъде обхванат от повече от една оперативна програма, за да може изпълнението на такъв голям проект да обхване различни региони и цели. Това е особено важно при инвестиции от национално значение или от значение за Съюза.

(5) Необходимо е да се осигурят инструменти за финансов инженеринг във връзка с мерките за енергийна ефективност и използването на енергия от възобновяеми източници, като се има предвид важното място на тези мерки в приоритетите на Съюза и в националните приоритети.

(6) С цел да се улесни адаптирането на оперативните програми в отговор на настоящата финансова и икономическа криза държавите-членки следва вместо оценка да представят анализ, обосноваващ преразглеждането на определена оперативна програма.

(7) В съответствие с принципа за добро финансово управление и приложимите национални правила генерираните от операции приходи следва да бъдат взети предвид при изчисляването на публичния принос. Необходимо е да се опрости мониторингът на приходите, за да бъде съгласуван с цялостния програмен цикъл.

---

[1] ОВ C 128, 18.5.2010 г., стр. 95.

[2] Позиция на Европейския парламент от 5 май 2010 г. (все още непубликувана в *Официален вестник*) и позиция на Съвета от 3 юни 2010 г.

(8) От съображения за правна сигурност е необходимо да се посочи, че разходите стават допустими от датата на подаване на искане за преразглеждане на оперативна програма до Комисията единствено когато те попадат в нова категория разходи, добавена в момента на преразглеждането на тази оперативна програма.

(9) Приложното поле на разпоредбата относно дълготрайността на операцията следва да бъде изяснен. По-специално, подходящо е прилагането на тези разпоредби, доколкото се отнасят до действия, които попадат в обхвата на помощта от Европейския социален фонд (ЕСФ), да се ограничи до действия, за които се прилагат правилата за държавни помощи, и които са обвързани със задължение за поддържане на инвестициите. Освен това е необходимо да се изключи прилагането на тези разпоредби към онези операции, които след тяхното приключване претърпяват значително изменение, в резултат на прекратяването на производствената дейност поради несъстоятелност, която не е с измамна цел.

(10) Необходимо е да се разясни и опрости информацията, изисквана в годишните доклади за финансовото изпълнение на дадена оперативна програма. Поради това е подходящо финансовата информация, изисквана в годишния доклад за изпълнението на дадена оперативна програма, да бъде съгласувана с информацията, предоставена в отчета за разходите, и да бъде разяснено определението за финансови показатели.

(11) С цел да се опростят авансовите плащания към бенефициерите на държавни помощи и да се намалят финансовите рискове, свързани с такива плащания, следва да бъде преразгледан обхватът на допустимите гаранции

(12) Поради извънредните обстоятелства и предвид сериозното и безпрецедентно въздействие на настоящата икономическа и финансова криза върху бюджетите на държавите-членки ще бъде необходима допълнителна вноска в рамките на префинансирането за 2010 г. за държавите-членки, които са най-тежко засегнати от кризата, с цел да се позволи редовен паричен поток и да се улеснят плащанията на бенефициерите по време на изпълнението на програмите.

(13) Изискванията за отчетите за разходите, свързани с инструменти за финансов инженеринг, следва да бъдат опростени. По-специално, таксите за управление следва да се считат за допустим разход, наред с разходите за управление.

(14) От съображения за последователност е подходящо държавите-членки да използват отново сумите, получени в резултат на корекции на нередности, открити от самите тях при операция, която е предмет на частично приключване.

(15) Целесъобразно е да бъде удължен крайният срок за изчисляването на автоматичното освобождаване на годишния бюджетен ангажимент, свързан с общата сума на годишния принос за 2007 г., с цел да се подобри усвояването на средствата, предназначени за някои оперативни програми. Подобна гъвкавост е необходима поради по-бавно от предвижданото започване и късното одобрение на програми.

(16) Въз основа на натрупания опит е подходящо сумите, за които се прилага правилото за автоматично освобождаване, да бъдат намалени със съответните суми за голям проект, считано от датата на подаване до Комисията на заявление за голям проект, което отговаря на всички изисквания на настоящия регламент.

(17) За да се позволи на държавите-членки да се възползват от мерките за опростяване през целия програмен период и за да се гарантира равнопоставеност, е необходимо някои изменения да се прилагат с обратна сила.

(18) Регламент (ЕО) № 1080/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2006 г. относно Европейския фонд за регионално развитие [1], бе изменен с Регламент (ЕО) № 397/2009 [2], който въвежда правила за допустимост на разходите за енергийна ефективност и използване на енергия от възобновяеми източници в съществуващи жилища във всички държави-членки. Поради това е подходящо измененията, свързани с енергийната ефективност и използването на енергия от възобновяеми източници, да се прилагат от датата на влизане в сила на Регламент (ЕО) № 397/2009.

(19) След подаването на заявление за голям проект, което отговаря на всички изисквания на настоящия регламент, сумите от заявлението следва да бъдат защитени от евентуално автоматично освобождаване. Тази защита следва да се отнася до всички заявления за големи проекти, подадени от началото на програмния период, и следва да се прилага с обратна сила, особено с оглед на настоящата финансова криза.

(20) Тъй като безпрецедентната криза, засягаща международните финансови пазари, изисква бърза реакция в отговор на въздействието ѝ върху икономиката като цяло, останалите изменения следва да влязат в сила в деня след публикуването на настоящия регламент в *Официален вестник на Европейския съюз*.

(21) Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета [3] следва да бъде съответно изменен.

(22) Вследствие, наред с другото, на промяната в процеса на вземане на решение, произтичаща от влизането в сила на Договора от Лисабон, измененията, предвидени от настоящия регламент, не бяха въведени навреме, за да предотвратят прилагането на член 93, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1083/2006, така както е изменен с Регламент (ЕО) № 284/2009 [4]. Следователно, съгласно член 11 от Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета от 25 юни 2002 г. относно Финансовия регламент, приложим към общия бюджет

[1] ОВ L 210, 31.7.2006 г., стр. 1.
[2] ОВ L 126, 21.5.2009 г., стр. 3.
[3] ОВ L 210, 31.7.2006 г., стр. 25.
[4] ОВ L 94, 8.4.2009 г., стр. 10.

на Европейските общности [1] (Финансовият регламент), освобождаванията, извършени от Комисията, биха довели до анулирането на бюджетни кредити за финансовата 2007 година, които следва да бъдат разпределени за финансовите години от 2008 до 2013 в съответствие с настоящия регламент. Следователно е подходящо като преходна мярка да се допусне възстановяване, при необходимост, на съответните бюджетни кредити за целите на прилагането на правилата за освобождаване, изменени с настоящия регламент,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Регламент (ЕО) № 1083/2006 се изменя, както следва:

1. Член 39 се заменя със следното:

„*Член 39*

Съдържание

Като част от оперативна програма или оперативни програми ЕФРР и Кохезионният фонд могат да финансират разходи, свързани със серия от строителни работи, дейности или услуги, предназначени сами по себе си да изпълнят неделима задача от точно икономическо или техническо естество, която има ясно набелязани цели и чиято обща стойност надхвърля 50 милиона евро (по-долу „голям проект").";

2. Член 40 се изменя, както следва:

а) в първа алинея уводната част се заменя със следното:

„Държавата-членка или управителните органи предоставят на Комисията следната информация за големите проекти:";

б) буква г) се заменя със следното:

„г) график за изпълнение на големия проект и, когато се очаква периодът на изпълнение да е по-дълъг от програмния период, на фазите, за които се иска съфинансиране от Съюза през програмния период от 2007 до 2013 г.;";

3. В член 41 параграфи 1 и 2 се заменят със следното:

„1. Комисията оценява големия проект, като се консултира, ако е необходимо, с външни експерти, включително ЕИБ, въз основа на информацията, посочена в член 40, неговата съгласуваност с приоритетите на съответната оперативна програма или програми, приноса му за постигане на целите на тези приоритети и съгласуваността му с други политики на Съюза.

2. Комисията приема решение във възможно най-кратък срок, но не по-късно от три месеца след представянето от държавата-членка или от управителния орган на голям проект, при условие че проектът е представен в съответствие с член 40. Решението определя физическия обект, сумата, към която се прилага процентът на съфинансиране за приоритетната ос на оперативната програма или програми, и годишния план или планове на финансовия принос от ЕФРР или Кохезионния фонд.";

4. Член 44 се изменя, както следва:

а) първа алинея се заменя със следното:

„В рамките на дадена оперативна програма структурните фондове могат да финансират разходи, свързани с операция, свързана с предоставяне на принос за подкрепа на което и да е от следните:

а) инструменти за финансов инженеринг за предприятия, главно малки и средни предприятия, като фондове за рисков капитал, гаранционни и кредитни фондове;

б) фондовете за устойчиво градско развитие, т.е. фондове, които инвестират в публично-частни партньорства и други проекти, включени в интегрирания план за устойчиво градско развитие;

в) фондове или други схеми за стимулиране, предоставящи заеми, гаранции за възвръщаеми инвестиции, или еквивалентни на тях инструменти за енергийна ефективност и използване на енергия от възобновяеми източници в сгради, включително в съществуващи жилища.";

б) във втора алинея уводната част се заменя със следното:

„Когато тези операции се организират чрез фондове с участие, т.е. фондове, учредени с цел да се инвестира в няколко фонда за рисков капитал, гаранционни фонда, кредитни фонда, фонда за устойчиво градско развитие, фонда или други схеми за стимулиране, предоставящи заеми, гаранции за възвръщаеми инвестиции, или еквивалентни на тях инструменти за енергийна ефективност и използване на енергия от възобновяеми източници в сгради, включително в съществуващи жилища, държавата-членка или управителният орган ги изпълнява чрез една или повече от следните форми:";

[1] ОВ L 248, 16.9.2002 г., стр. 1.

5. Член 48, параграф 3 се заменя със следното:

„3. По време на програмния период държавите-членки извършват оценки, свързани с мониторинга на оперативни програми, по-специално когато мониторингът показва значително отклонение от първоначално набелязаните цели. Когато са направени предложения за преразглеждане на оперативни програми съгласно член 33, се представя анализ на причините за преразглеждането, в който се отбелязват всички трудности, свързани с изпълнението, и очакваните последици от преразглеждането, включително по отношение на стратегията на оперативната програма. Резултатите от такива оценки или анализи се изпращат на мониторинговия комитет за оперативната програма и на Комисията.“;

6. В член 55 параграфи 3 и 4 се заменят със следното:

„3. Когато обективно не е възможно да се оценят предварително приходите, нетните приходи, генерирани в рамките на пет години след приключването на операцията, се приспадат от декларираните пред Комисията разходи.

4. Когато се установи, че дадена операция е генерирала нетни приходи, които не са били отчетени съгласно параграфи 2 и 3, тези нетни приходи се приспадат от сертифициращия орган най-късно при подаване на документите за оперативната програма, посочена в член 89, параграф 1, буква а). Заявлението за плащане на окончателното салдо се коригира съответно.“;

7. В член 56, параграф 3 втората алинея се заменя със следното:

„Когато при преразглеждането на оперативна програма, посочено в член 33 от настоящия регламент, се добавя нова категория разход, посочен в таблица 1 от част А на приложение II към Регламент (ЕО) № 1828/2006 на Комисията (*), всеки разход, попадащ в тази категория, е допустим от датата на представянето на Комисията на молбата за преразглеждане на оперативната програма.

(*) Регламент (ЕО) № 1828/2006 на Комисията от 8 декември 2006 г. относно реда и начина на изпълнение на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета за определянето на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд и на Регламент (ЕО) № 1080/2006 на Европейския парламент и на Съвета относно Европейския фонд за регионално развитие (ОВ L 371, 27.12.2006 г., стр. 1.)“;

8. Член 57 се изменя, както следва:

а) параграф 1 се заменя със следното:

„1. Държавата-членка или управителният орган гарантира, че операция, включваща инвестиции в инфраструктура или производствени инвестиции, запазва приноса от фондовете само ако в срок от пет години след нейното приключване тя не претърпи значително изменение, което произтича от промяна в характера на собствеността на елемент от инфраструктурата или от прекратяването на производствена дейност, и което засяга характера или условията на изпълнение на операцията или породи за дадено предприятие или публична организация недължими предимства.

За дейности, попадащи в обхвата на помощта от ЕСФ, се счита, че не са запазили приноса единствено когато за тях съществува задължение за поддържане на инвестицията съгласно приложимите правила за държавни помощи по смисъла на член 107 от Договора за функционирането на Европейския съюз и когато претърпят значително изменение в резултат на прекратяването на производствената дейност в рамките на срока, определен в тези правила.

Държавите-членки имат право да намалят срока, посочен в първа алинея, на три години в случаи, свързани с поддържането на инвестиции от страна на малки и средни предприятия.“;

б) добавя се следният параграф:

„5. Параграфи 1 - 4 не се прилагат за операции, които претърпяват значително изменение в резултат на прекратяването на производствената дейност поради несъстоятелност, която не е с измамна цел.“;

9. В член 67, параграф 2 буква б) се заменя със следното:

„б) количествено изражение на финансовите показатели, посочени в член 66, параграф 2, изразяващо кумулативното финансово изпълнение на оперативната програма, като за всяка приоритетна ос подробно се посочва следното:

i) общият размер на сертифицираните допустими разходи, платени от бенефициерите и съответният публичен принос;

ii) съотношението между общия размер на сертифицираните допустими разходи, платен от бенефициерите, и общото финансиране на програмата, включително финансирането от Съюза и националното участие.

Когато е целесъобразно, финансовото изпълнение в райони, получаващи преходна подкрепа, се представя отделно в рамките на всяка оперативна програма;“;

10. Член 78 се изменя, както следва:

а) в параграф 2:

i) буква а) се заменя със следното:

„а) те са предмет на гаранция от банка или друга финансова институция, установена в държава-членка;“;

ii) добавя се следната алинея:

„Средство, предоставено като гаранция от публичноправен субект или от самата държава-членка, се счита за еквивалентно на гаранцията, посочена в първа алинея, буква а).“;

б) в параграф 6:

i) буква г) се заменя със следното:

„г) допустими разходи или такси за управление; и“;

ii) добавя се следната буква:

„д) всякакви заеми или гаранции за възвръщаеми инвестиции от фондове или други схеми за стимулиране, предоставящи заеми, гаранции за възвръщаеми инвестиции, или еквивалентни на тях инструменти за енергийна ефективност и използване на енергия от възобновяеми източници в сгради, включително в съществуващи жилища.“;

в) параграф 7 се заменя със следното:

„7. Лихвите, генерирани от плащания от оперативни програми за фондовете, определени в член 44, се използват за финансиране на което и да било от следните:

а) проекти за градско развитие, когато става въпрос за фондове за градско развитие;

б) инструменти за финансов инженеринг за малки и средни предприятия;

в) при фондове или други схеми за стимулиране, предоставящи заеми, гаранции за възвръщаеми инвестиции, или еквивалентни на тях инструменти — за енергийна ефективност и използване на енергия от възобновяеми източници в сгради, включително в съществуващи жилища.

Средства, предоставени на операцията вследствие на възвръщаемост от инвестиции, предприети от фондовете, определени в член 44, или суми, останали след изплащането на всички гаранции, се използват отново от компетентните органи на съответните държави-членки за проекти за градско развитие, за малки и средни предприятия или за енергийна ефективност и използване на енергия от възобновяеми източници в сгради, включително в съществуващи жилища.“;

11. Член 82, параграф 1 се изменя, както следва:

а) във втора алинея се добавя следната буква:

„е) за държави-членки, получили заеми през 2009 г. в съответствие с Регламент (ЕО) № 332/2002 на Съвета от 18 февруари 2002 г. за установяване на механизъм, осигуряващ средносрочна финансова подкрепа за платежния баланс на държавите-членки (*), или за държави-членки, чийто БВП е намалял през 2009 г. с над 10 % в реална стойност спрямо 2008 г.: през 2010 г. - 2 % от приноса от Кохезионния фонд и 4 % от приноса от ЕСФ за оперативната програма.

_____

(*) ОВ L 53, 23.2.2002 г., стр. 1.“;

б) добавя се следната алинея:

„За целите на прилагането на критериите, посочени във втора алинея, буква е), стойностите за БВП се основават на статистическите данни на Общността, публикувани през ноември 2009 г. (*).

_____

(*) Европейска икономическа прогноза – есен 2009 г. (Европейска икономика № 10, 2009 г., Служба за официални публикации на Европейските общности, Люксембург).“;

12. В член 88, параграф 3 се добавя следната алинея:

„Въпреки това, когато държава-членка открие нередности в операции, които са били предмет на декларация за частично приключване, се прилага член 98, параграфи 2 и 3. Отчетът за разходите, посочен в параграф 2, буква а) от настоящия член, се коригира съответно.“;

13. Член 93 се изменя, както следва:

а) параграф 1 се заменя със следното:

„1. Комисията автоматично освобождава частта от сумата, изчислена в съответствие с втора алинея, за оперативна програма, която не е била използвана за плащане на префинансиране или на междинни плащания или за която не е било изпратено заявление за плащане в съответствие с член 86 до 31 декември на втората година след тази на бюджетния ангажимент по програмата, при спазване на изключението по параграф 2.

За целите на автоматичното освобождаване Комисията изчислява съответната сума, като прибавя една шеста от годишния бюджетен ангажимент, свързан с общата сума на годишния принос за финансовата 2007 година, към всеки от бюджетните ангажименти за финансови години от 2008 до 2013.“;

б) вмъква се следният параграф:

„2а. Чрез дерогация от параграф 1, първа алинея и от параграф 2, сроковете за автоматично освобождаване не се прилагат за годишния бюджетен ангажимент, свързан с общата сума на годишния принос за 2007 г.“;

14. Член 94 се заменя със следното:

„*Член 94*

Период на прекъсване за големи проекти и схеми за помощ

1. Когато държавата-членка подаде заявление за голям проект, което отговаря на всички изисквания, определени в член 40, потенциално засегнатите от автоматичното освобождаване суми се намаляват с годишните суми, предвидени за такива големи проекти.

Когато Комисията вземе решение да разреши схема за помощ, потенциално засегнатите от автоматичното освобождаване суми се намаляват с годишните суми, предвидени за такива схеми за подмощ.

2. За посочените в параграф 1 годишни суми началната дата за изчисляването на сроковете за автоматично освобождаване, посочени в член 93, е датата на последващото решение, необходимо за разрешаването на тези големи проекти или схеми за помощ.“.

Член 2

Преходни мерки

За да се посрещнат извънредните обстоятелства на прехода към правилата за освобождаване, въведени с настоящия регламент, бюджетните кредити, анулирани поради освобождавания, извършени от Комисията за финансовата 2007 година съгласно член 11 от Финансовия регламент при прилагане на член 93, параграф 1 и на член 97 от Регламент (ЕО) № 1083/2006, изменен с Регламент (ЕО) № 284/2009, се възстановяват до степента, необходима за прилагане на член 93, параграф 1, втора алинея от Регламент (ЕО) № 1083/2006, изменен с настоящия регламент.

Член 3

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Независимо от това член 1, точки 5 и 7 се прилага, считано от 1 август 2006 г., член 1, точка 8, точка 10, буква а), точка 10, буква б), подточка i), точки 13 и 14 се прилагат, считано от 1 януари 2007 г., а член 1, точка 4, точка 10, буква б), подточка ii) и точка 10, буква в) се прилага, считано от 10 юни 2009 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

Съставено в Страсбург на 16 юни 2010 година.

За Европейския парламент
Председател
J. BUZEK

За Съвета
Председател
D. LÓPEZ GARRIDO